

Ngày 17 tháng 2 năm 1979, khi v a vào đ n c ng tr ng, chúng tôi nh n đ c tin: Vào lúc m sáng, “Trung Qu c đã đem quân b n gi t đ c theo Biên gi i 6 t nh phía B c n c ta”. Sáng y, nhi u đ a trong chúng tôi đi th ng t tr ng ph thông đ n y ban nhân dân xã. Chúng tôi đ ng ký nh p ngũ mà không k p nói m t câu v i chính cha m c a mình.

“Quân bành tr c B c Kinh” đã kéo chúng tôi t l p h c ra th ng chi n tr ng. Nh ng, không hi u sao nhà tr ng hôm nay, i không nói gì v cu c chi n tranh kéo dài th gi ng co h n 10 năm y. Ba m i năm tr c, nh ng “đàn tr nh”, ch y “t Biên gi i v”. Ba m i năm sau, nh ng đ a tr y l n lên và bi t: Tháng 4/1956 nhân khi quân Pháp v a rút kh i Vi t Nam, Trung Qu c, lúc này đã tr thành “xã h i ch nghĩa anh em”, chi m đ o l n nh t thu c Hoàng Sa. Ngày 19-1-1974, sau khi Trung Qu c ký Thông cáo chung Th ng H i v i M và sau Hi p Đ nh Paris 1973, M rút lui kh i Vi t Nam, Trung Qu c, v n đ ng là “xã h i ch nghĩa anh em”, đánh chi m toàn b qu n đ o Hoàng Sa, gi t 58 chi n s H i Quân Sài Gòn, chi m đ o. Ngày 14-3- 1988, Trung Qu c l i t n công m t s đ o đá c a Tr ng Sa gi t h i 74 ng i lính H i quân Vi t Nam và, t đó, chi m luôn nh ng hòn đ o y.

R i. Ngày 12-11-2008, Trung Qu c tuyên b đ u t 29 t USD cho m t đ án “kh o sát và khai thác B i n Đông”. Trong đó, bao g m c nh ng bi n đ o c a Vi t Nam mà Trung Qu c v n còn chi m gi . B n tháng tr c, 7-2008, khi hãng đ u khí M , ExxonMobil, h p tác v i Vi t Nam trong m t đ án thăm dò Nam Côn Sơn, Trung Qu c đã gây áp l c v i ExxonMobil đ h p rút lui. Năm 2007, Trung Qu c đã gây áp l c bu c BP ng ng ho t đ ng trong đ án đ u khí có v n đ u t 2 t USD v i Vi t Nam hai vùng M c Tinh, H i Th ch. Năm 1994, Trung Qu c ph n đ i h p đ ng đ u khí gi a Vi t Nam và Mobil vùng Thanh Long. Ch hai năm sau khi h ký h p đ ng thăm dò đ u khí v i công ty Crestone vùng Vũng Mây-T Chính. Tàu Trung Qu c “đi l i nghênh ngang” ngoài B i n Đông, trong khi, các đ án c a Vi t Nam thì ph i cay đ ng rút lui mà không làm gì đ c.

Th h chúng tôi, l n lên “đ i mái tr ng xã h i ch nghĩa”, có nhi u s ki n x y ra Th đô, B i n gi i và ngoài B i n mà chúng tôi không h đ c bi t. Chúng tôi v n hát v Mao Tr ch Đông nh “m t tr i lên” khi mà “Bác Mao” l n l t đem quân chi m Hoàng Sa, r i Tr ng Sa. Chúng tôi hát, “núi li n núi, sông li n sông” khi mà nhi u ng n núi, khúc sông đã không còn n a. Cho đ n ngày 17-2... Đ c c m súng, đ c “v ch m t, ch tên” quân xâm l c cũng là h nh phúc. Cho dù, nhi u khi ng m l i, s th t ch đ c thông tin v a lúc, đ đ chúng tôi t t l n đ ng.

Không nh chúng tôi, các b n tr hôm nay không ng i ch nhà tr ng “m m” cho gì thì bi t

ṇ y. Nḥ ng bi ḳ ch c̣ a ḥ ḷ n ḥ n... Tḥ t không ḍ dàng gì khi bị t ṃ t ḳ đang rình ṛp bên ta mà ṿ n pḥ i nghe ḥ x̣ ng là “láng gị ng ṭ t”; ṃ t ḳ đem tàu chị n sang gị t ng̣ i gị đ̣ o c̣ a ta ṿ n x̣ ng là “đ̣ ng chí ṭ t”; ṃ t ḳ dùng áp ḷ c đ̣ đ̣ i tác tìm đ̣ u c̣ a ta mà ṿ n nḥ n là “ḅ n bè ṭ t”; ṃ t ḳ ngang nhiên hút đ̣ u ngoài bị n c̣ a ta mà ṿ n pḥ i g̣ i là “đ̣ i tác ṭ t”.

Khi tôi đang vị t entry này thì đ̣ c đ̣ c trên blog Nông Dân Gió Lào, ng̣ i Trung Qụ c ṣ ṭ cḥ c ṃ t ḷ ḥ i hoa đ̣ ng ĩ Hà Ṇ i, đ̣ kị n ḅ ṃ c vào ngày 17-2 năm nay. Nông Dân Gió Lào cũng đ̣ n tin trên Vietnamnet nói ṛ ng, năm 2004, ng̣ i Trung Qụ c cũng đã ṭ cḥ c ṃ t ḷ ḥ i hoa đ̣ ng ĩ Đà Ṇ ng, khai ṃ c đ̣ ng vào ngày 19-1. Năm ĩ y, ḥ ḳ t 30 c̣ m hoa đ̣ ng, theo Nông Dân Gió Lào, ĩ ng ṿ i 30 năm ngày Trung Qụ c chị m Hoàng Sa, ṃ t huỵ n đ̣ o thụ c ṿ Đà Ṇ ng (19/1/1974- 19/1/2004). Có tḥ ḅ i “tình đ̣ ng chí” mà khi c̣ p phép, chính quỵ n đ̣ a pḥ ng đã không quan tâm ḷ m đ̣ n ṣ tṛ ng ḥ p này. Nḥ ng, Nông Dân Gió Lào cho ṛ ng các “chú Tàu” thì không làm gì “ng̣ u nhiên”, ḳ c̣ vị c, ḥ i cụ i tháng 11, ḥ cho tàu mang tên Tṛ nh Hòa, ng̣ i mà ḥ nói là đã phát hị n ra Hoàng Sa và Tṛ ng Sa, c̣ p vào Đà Ṇ ng.

Năm 1988, Trung Qụ c đánh chị m ṃ y đ̣ o đá ĩ Tṛ ng Sa. Vị t Nam chuỵ n sang đ̣ ng ḷ i quan ḥ “đa pḥ ng”. Tḥ t may ṃ n là Vị t Nam đã không ṛ i vào tình tḥ “đ̣ n pḥ ng” ṿ i ṃ t gã kḥ ng ḷ ṿ a đánh tṛ m ṿ a x̣ ng là “anh em, đ̣ ng chí”.

Nhà ṇ c có nḥ ng lý do đ̣ c̣ x̣ ṿ i lân bang chín cḥ n. Nḥ ng, ṣ “ḅ ng ḅ t” c̣ a dân cũng c̣ n thị t đ̣ ṣ tḥ t, đôi khi, có c̣ ḥ i pḥ i bày. Ng̣ i dân không bao gị mụ n chị n tranh, vì ṇ u nó x̣ y ra, cḥ có ḥ ṃ i là ng̣ i ra tṛ n. Tôi đã nói chuỵ n ṿ i nhị u ng̣ i dân ĩ Biên gị i ḥ i tháng 3-1979. Tôi có nhị u ng̣ i ḅ n là lính ĩ ṣ đ̣ n đóng quân ṭ i Ḷ ng Ṣ n trong ngày 17 tháng 2. Cái mà chúng ta nói là “chị n tḥ ng” cũng đã pḥ i tṛ ḅ ng đ̣ u ṛ i máu cḥ y.

Tôi có ḥ n 3 năm ĩ Campuchia trong giai đ̣ n chị n tranh, bị t câu chuỵ n Khmer Đ̣ cḥ ng ḷ i Vị t Nam cḥ 2 tụ n sau khi nḥ Vị t Nam mà có trong tay quỵ n bính. Bị t, sau ĩ ng Pol Pot có bàn tay c̣ a ai. Nḥ ng, tôi cũng đã g̣ p nhị u ng̣ i Vị t-G̣ c-Hoa, trong ṣ ḥ n 675 nghìn ng̣ i Vị t-G̣ c-Hoa pḥ i ra đi trong nḥ ng năm sau 75, 78. Nhị u ng̣ i lúc ĩ y không bị t tị ng Hoa, nhị u ng̣ i đã ṭ lâu coi mình là dân Vị t. Nhị u ng̣ i khi ṛ i Vị t Nam đã không cḥ n Trung Qụ c nḥ là ṭ qụ c. Ṿ n ṇ c, pḥ i cḥ ng đã không tránh đ̣ c tḥ đ̣ i đ̣ u? Trung Qụ c năm nào cũng nḥ c ḷ i cụ c chị n 17-2-1979, ṭ i sao Vị t Nam ḷ i không bàn ṿ nó ṃ t cách công khai và rút ra bài ḥ c cho mình.

Tôi có ṃ t ĩ Ḥ G̣ m vào cái đêm bóng đá Vị t Nam tḥ ng Thái Lan ĩ ḷ t đi (24-12). Có ṃ t

trên đ ng ph Sài Gòn ngay sau khi bóng đá Vi t Nam vô đ ch (28-12). Đi trong thác lũ ng i tràn ra đ ng hôm y, nghĩ, ch bóng đá thôi i có đ c s c m nh th này. Ngay t th k 19, khi mà lãnh th c a m t qu c gia v n còn có th m r ng b ng chinh ph c, Đ nh c Berlin 1885 và Tuyên b Lausanne 1888, đã nói: “Dùng vũ l c đ chi m gi m t vùng lãnh th đã có ch là m t hành đ ng phi pháp”. Công c c a Liên hi p qu c v lu t bi n (1982) cũng tái kh ng đ nh tinh th n này. Chúng ta ch a có bom h t nhân, chúng ta ch a có tàu to súng l n. Đ t n c ta r t nh . Dân ta không nhi u. S c m nh c a chúng ta chính là ch quy n pháp lý.

Ba m i năm đã trôi qua k t khi chúng tôi s c sôi ti n v Biên gi i, đ o v n m t mà đ t n c l ng im. Th y giáo d y s tr ng l ng im. Báo chí vẫn ch ng l ng im... Tôi không rõ không khí trong các phòng h p căng th ng ra sao. Ch bi t, n u ng i đó, tôi s l nh l ng khi bên ngoài im l ng. Ch có sát cánh v i nhân dân m i có thêm s c m nh, đ ng đ cho t ng chi c đũa b tách ra và b gãy t t .